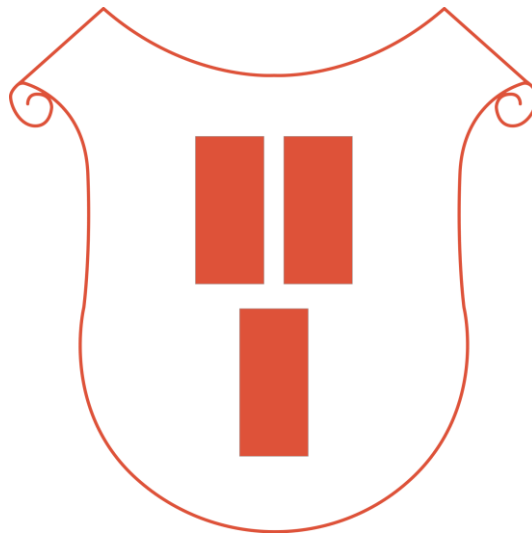

BIURO URBANISTYCZNO - ARCHITEKTONICZNE
48-304 NYSA, ul.22 Stycznia 14 tel./fax (0-77) 4333-381 NIP:753-00-18-997

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego gminy Tułowice w rejonie cmentarzy zlokalizowanych
we wsi Tułowice.**

Opracował:

mgr Zbigniew Ćwikliński

Współpraca:

inż. arch. Janusz Waligóra

Nysa, 2014

Spis treści:

1 Podstawa prawna	4
2 Zakres opracowania.....	4
3 Zawartość i główne cechy projektowanego planu, powiązania z innymi dokumentami, metoda opracowania.....	4
4 Stan istniejący zagospodarowania.....	6
5 Ocena stanu i funkcjonowania środowiska.	6
5.1 Zasoby i walory środowiska	6
5.2 Odporność na degradację i zdolność do regeneracji	9
5.3 Stan i zagrożenia środowiska przyrodniczego związane z istniejącym sposobem i stanem zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu	9
5.4 Określenie, analiza oraz ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	11
5.5 Tendencja do zmian przy braku realizacji ustaleń planu	12
6 Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń planu	12
6.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami z opracowania ekofizjograficznego.....	12
6.2 Zgodność z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, w szczególności ochrony przyrody	12
6.3 Zgodność ze stanowiskiem WROP	13
6.4 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.....	13
6.5 Skuteczność ochrony różnorodności biologicznej	14
6.6 Ocena właściwych proporcji między terenami o różnych formach użytkowania przestrzeni	14
7 Ocena określonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego warunków zagospodarowania terenu wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych	14
8 Ocena zagrożeń dla środowiska, w tym dla zdrowia ludzi związanych z prognozowanym sposobem i stanem zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu w obrębie obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	15
9 Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody	15
10 Ocena zmian w krajobrazie	15
11 Ocena skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu w zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	16
11.1 Wprowadzenie gazów lub pyłów do atmosfery.....	16
11.2 Wytwarzanie odpadów	16
11.3 Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.....	16
11.4 Wykorzystywanie zasobów środowiska	16
11.5 Zanieczyszczenie gleb lub ziemi	17
11.6 Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu	17
11.7 Emisja hałasu	17
11.8 Emitowanie pól elektromagnetycznych	17
11.9 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	17
11.10 Wpływ na gleby	17
11.11 Wpływ na kopaliny.....	17
12 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	18

13 Ocena skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na poszczególne elementy środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	18
14 Ocena możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem	19
15 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu.....	19
16 Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu.....	20
17 Powiązania dokumentu projektowanego z innymi dokumentami	20
18 Ocena zgodności projektowanych dokumentów z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym	21
18.1 Cele na szczeblu wspólnotowym - polityka Unii Europejskiej.....	21
18.2 Dokumenty krajowe.....	23
18.3 Dokumenty regionalne.	23
18.4 Analiza zgodności prognozy oddziaływania na środowisko z innymi dokumentami.	25
19 Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	25

1 Podstawa prawna

Podstawę prawną do wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko stanowią:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, 1238, z 2014 r. poz. 40, 47, 457, 822, 1101, 1146, 1322);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, 951, 1445, z 2013 r. poz. 21, 405, 1238, 1446, z 2014 r. poz. 379, 768, 1133);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, 1238, z 2014 r. poz. 587, 850, 1101, 1133);
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687, Nr 144, poz. 853, z 2012 r. poz. 951, z 2013 r. poz. 1650);
- Stanowisko RDOŚ w Opolu w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (nr WOŚ.411.8.2012.ER) z 07.02.2012r.;
- Stanowisko PPIS w Opolu w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (nr NZ/EK-4321-4-4/12) z 24.02.2012r.;
- Uchwała Nr VII/48/11 Rady Gminy w Tułowicach z dnia 30 czerwca 2011r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice w rejonie cmentarzy zlokalizowanych we wsi Tułowice.

2 Zakres opracowania

Zgodnie z art. 46 i 50 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199 poz. 1227 z późn. zmianami), przy sporządzaniu planu miejscowego lub dokonując jego zmiany przeprowadza się strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko oraz sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Organ sporządzający plan miejscowy lub jego zmianę zgodnie z art.51 w/w ustawy sporządza prognozę oddziaływania na środowisko uwzględniając określony w tym artykule zakres prognozy. Przedmiotową prognozę wykonywano równoległe do sporządzania projektu zmiany planu.

Zakres przestrzenny prognozy obejmuje tereny znajdujące się w granicach planu oraz obszary przyległe w strefie potencjalnych oddziaływań ustaleń planu.

W prognozie wykorzystano informacje zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice, programie ochrony środowiska dla powiatu opolskiego (aktualizacja), decyzjach określających warunki korzystania ze środowiska i innych dokumentacjach przyrodniczych i planistycznych.

3 Zawartość i główne cechy projektowanego planu, powiązania z innymi dokumentami, metoda opracowania

Prognoza sporządzana jest dla zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Tułowice w rejonie cmentarzy zlokalizowanych we wsi Tułowice.

Analizowany w prognozie dokument jest projektem uchwały Rady Gminy w Tułowicach i składa się z:

- a) tekstu zmiany miejscowego planu stanowiącego treść uchwały;
- b) rysunku zmiany miejscowego planu, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały.

Plan miejscowy powiązany jest z:

- uchwałą Rady Gminy w Tułowicach w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice w rejonie cmentarzy zlokalizowanych we wsi Tułowice,
- opracowaniem ekofizjograficznym gminy Tułowice,
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice,
- przepisami szczególnymi z zakresu ochrony środowiska, planowania przestrzennego, ochrony gruntów ornych i leśnych, ochrony dóbr kultury i zabytków, ochrony przyrody i innymi właściwymi w zakresie ustaleń planu przepisami szczególnymi.

Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego składa się z części opisowej i kartograficznej. Część opisowa oprócz ustaleń zawiera:

- przedmiot i zakres zmiany planu;
- zmiany przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- dodatkowe zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu;
- dodatkowe zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- stawki procentowe stanowiące podstawę do określania opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy.

W części opisowej planu przyjmuje się szczegółowe ustalenia i regulacje przestrzenne dla ok. 11 stref funkcjonalno-przestrzennych obejmujących głównie:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 2 strefy;
- tereny zabudowy usługowej (usługi sakralne) - 2 strefy;
- teren zabudowy usługowej wraz z czynnym cmentarzem - 1 strefa;
- teren cmentarza zamkniętego - 1 strefa;
- teren zabudowy obsługi produkcji rolnej - 1 strefa;
- teren parkingu z zielenią izolacyjną - 1 strefa;
- teren zieleni izolacyjnej - 1 strefa;
- tereny komunikacji publicznej i wewnętrznej obsługujące w/w strefy - 2 strefy.

Część graficzna obejmująca obszar objęty planem wykonana została w skali 1:1000

Na rysunku zmiany planu zostały wprowadzone oznaczenia mające rangę ustaleń obowiązujących, są to m.in. granica obszaru objętego planem miejscowym, linie rozgraniczające tereny o różnym sposobie użytkowania, nieprzekraczalne linie zabudowy oraz oznaczenia terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu uporządkowanie aktualnego zagospodarowania terenów zainwestowanych, poprawę obsługi komunikacyjnej i realizację infrastruktury technicznej, stworzenie warunków do rozbudowy cmentarza oraz wydzielenie nowych terenów pod inwestycje minimalizując negatywny wpływ na środowisko naturalne. Dla całego terenu planu przyjęto ogólne zasady ochrony środowiska, które w dalszej części będą analizowane.

W trakcie sporządzania prognozy wykorzystano dane literaturowe, opracowanie ekofizjograficzne oraz opinię geotechniczną do projektu rozbudowy cmentarza w Tułowicach dla dz. nr ewid. 738 i 739. Wykaz opracowań źródłowych przedstawiono na końcu opracowania.

Ocenę skutków realizacji planu przedstawiono metodą opisową, bazując na znajomości terenu opracowania oraz ustaleń planistycznych. W prognozie skonfrontowano przedstawione rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Prognozę przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku.

4 Stan istniejący zagospodarowania.

Teren objęty planem położony jest zasadniczo w centrum wsi Tułowice. Zajmuje powierzchnię 6,18 ha, na której znajduje się istniejący cmentarz parafialny wraz z pobliskim cmentarzem zamkniętym, tereny zabudowy związanej z usługami sakralnymi (kościół, sala katechetyczna, plebania) oraz pozostałe tereny zurbanizowane w tym m.in. tereny zabudowy mieszkalnej, zabudowy obsługi produkcji rolnej, a także zieleń izolacyjna oraz parking terenowy. W obszarze opracowania brak jest chronionych klas gruntów.

Powierzchnia grzebalna na istniejącym czynnym cmentarzu jest wykorzystana prawie w 100%.

Występuje tu zieleń cmentarna oraz izolacyjna, przy czym starodrzew występujący na obszarze cmentarza zamkniętego jest najbardziej wartościowy i ma charakter parkowy.

5 Ocena stanu i funkcjonowania środowiska.

5.1 Zasoby i walory środowiska

5.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne

Analizowany teren położony jest w centralnej części województwa opolskiego w miejscowości Tułowice.

Od wschodu przy terenie objętym planem przebiega droga wojewódzka nr 405 (ul. Kościuszki) która, wraz z ulicą Szkolną zlokalizowaną w części północnej, stanowi główną arterią komunikacyjną obsługującą teren MPZP. Z kolei tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowane w części południowej obsługiwane są poprzez sięgacz (ul. Wiśniowa). Ulica Morelowa, choć wydzielona na mapach geodezyjnych, w chwili obecnej nie jest utwardzona i pełni rolę ścieżki pieszej.

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski (Kondracki 1998) leży na obszarze: makroregionu Niziny Śląskiej (318.5), mezoregionu Równiny Niemodlińskiej (318.55) mikroregionu Obniżenie Ścinawy Niemodlińskiej.

5.1.2 Budowa geologiczna i hydrogeologia

Obszar objęty opracowaniem położony jest w granicach monokliny przedsudeckiej, którą tworzą osadowe serie skalne na podłożu dolnokarbońskich szarogłazów i łupków. Na utworach monokliny zalegają osady kredy górnej, które tworzą Depresję Śląsko-Opolską tj. nieckę kredy opolskiej. Na obszarze opracowania utwory kredowe zalegają pod warstwą osadów trzeciorzędowych oraz czwartorzędowych.

Warstwa osadów trzeciorzędowych jest zmienna i osiąga średnio 80 – 120m. Utwory trzeciorzędowe tworzą ropy i mułki mioceńskie. Powierzchniową warstwę utworów geologicznych stanowią osady czwartorzędowe, plejstoceńskie. Miąższość utworów czwartorzędowych waha się od kilku, do kilkudziesięciu metrów.

Na terenie opracowania występują grunty niespoiste reprezentowane przez piaski i żwiry rzeczne słabogliniaste. Grunty te są przepuszczalne, z których następuje pośrednie zasilanie wód w płytko występujących osadach, grunty średnio zagęszczone z korzystnymi warunkami do zabudowy.

Regularną warstwę wód gruntowych zanotowano w gruntach piaszczystych na głębokości średnio 2,0 – 5,0m ppt, a poziom wody gruntowej ma znikomy wpływ na warunki posadowienia obiektów budowlanych. Jedynie w obniżeniach i przy zalewowych dolinach rzecznych woda gruntowa może występować na poziomie 1,0 – 1,5m ppt przez co tereny te mogą być miejscowo niekorzystne do lokalizowania zabudowy.

5.1.2.1 Surowce mineralne

Na terenie opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

5.1.2.2 Hydrogeologia

Analizę warunków wodnych przeprowadzono w oparciu o opracowanie ekofizjograficzne gminy Tułowice. Cała gmina Tułowice położona jest w regionie hydrogeologicznym, w którym główne

poziomy wód podziemnych występują w trzeciorzędzie i czwartorzędzie. Głębsze poziomy wodonośne tworzą również szczelinowo-porowe utwory kredy górnej, a także utwory triasowe, jednakże mają one w tym rejonie mniejsze znaczenie.

Na terenie opracowania wykonano trzy otwory dokumentacyjne w związku z w/w opinią geotechniczną przydatności gruntów dla lokalizacji cmentarza na działkach 738 i 739 w Tułowicach.

W otworach wykonanych do głębokości 4,0 m ppt stwierdzono występowanie swobodnego lustra wody gruntowej na głębokości 0,5 – 1,1 m ppt. Okresowo może występować płycej np. podczas silnych opadów atmosferycznych i w okresie wiosennych roztopów. Generalny kierunek spływu wody gruntowej w tym rejonie następuje w kierunku południowym i południowo-wschodnim do potoku Ścinawa Niemodlińska. Aktualnie na terenie przeznaczonym pod projektowany cmentarz (w związku z jego lokalizacją w obniżeniu oraz wysokim poziomem wód gruntowych) nadaje się do lokalizacji kolumbarium. Przeznaczenie terenu pod cmentarz możliwe jest po jego podniesieniu o ok. 1,5 m. Korzystnym warunkiem lokalizacji cmentarza jest niska zawartość węglanu wapnia CaCO_3 poniżej 1%, rów melioracyjny przebiegający w południowej części cmentarza umożliwiający spływ wód opadowych, a także dobra przepuszczalność gruntów rodzimych.

Na obszarze gminy pod powierzchnią występują brzegowe części Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) 335, 338 i 377. Obszar opracowania leży w pobliżu GZWP 338 Subzbiornik Paczków – Niemodlin lecz poza jego granicą przez co nie ma bezpośredniego oddziaływania.

5.1.3 Rzeźba terenu, krajobraz naturalny

Teren objęty zmianą planu położony jest w obrębie wysoczyzny plejstoceniowej. Obszar wysoczyzny jest zasadniczo płaski, występuje w przeważającej części na wysokości ok. 172-175 m n.p.m. Jedynie w sąsiedztwie rowu melioracyjnego przebiegającego przez środek obszaru objętego opracowaniem występuje obniżenie na poziomie ok. 170 m n.p.m. Ogólnie występują tu niewielkie spadki terenu w granicach 1-2%. Krajobraz naturalny jest znacznie przekształcony poprzez istniejącą zabudowę oraz istniejące cmentarze. Również pas zieleni przy rowie melioracyjnym pełni raczej rolę izolacyjną, niż naturalnie wykształconą, wartościową zieleń parkową.

5.1.4 Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne obszaru badań charakteryzują się następującymi parametrami (przyjęte dla całej gminy):

- średnia temperatura roczna od $+8,5^{\circ}\text{C}$;
- średnia temperatura stycznia $-1,5^{\circ}\text{C}$;
- średnia temperatura czerwca $+17,0^{\circ}\text{C}$;
- usłonecznienie - 1450 - 1500 h;
- roczne sumy promieniowania całkowitego - 3600 - 3700 MJ/m^2 ;
- opady atmosferyczne - ok. 650 mm;
- opady półrocza ciepłego - ok. 430 mm;
- opady półrocza chłodnego - ok. 220 mm;
- maksymalne opady – lipiec – ok. 85 mm;
- minimalne opady – luty, marzec – ok. 40 mm;
- maksymalne dobowe sumy opadów z prawdopodobieństwem $p = 1\%$ - 100 mm;
- średnia liczba dni z opadem gradu od IV do X - ok. 1,0 dnia;
- liczba dni z pokrywą śnieżną - ok. 65 dni;
- maksymalna grubość pokrywy śnieżnej - ok. 55 cm;
- data zaniku pokrywy śnieżnej - do 30 III;
- średnia roczna liczba dni z burzą - ok. 20 dni;
- średnia roczna prędkość wiatru - 2,5 - 3 m/s;
- dominujące kierunki wiatrów – sektor zachodni;
- udział cisz atmosferycznych - ok. 10%;

- długość okresu wegetacyjnego – 200-220 dni;

Na analizowanym terenie panują jedne z łagodniejszych i korzystniejszych warunków klimatycznych w województwie Opolskim.

5.1.5 Warunki hydrograficzne

Obszar objęty opracowaniem należy do zlewni rzeki Ścinawy Niemodlińskiej która należy do rzek typowo nizinnych o niwalno-fluwialnym reżimie zasilania. Jest to prawobrzeżne dorzecze rzeki Nysy Kłodzkiej i w całym swym przebiegu prowadzi wody zanieczyszczone w stopniu nie mieszczącym się nawet w III klasie czystości. W granicach objętych planem występuje rów melioracyjny zbierające wody opadowe z terenu cmentarza i terenów przyległych.

Ze względu na swoje położenie teren nie jest narażony na niebezpieczeństwo powodzi.

5.1.6 Gleby

Na obszarze opracowania występują gleby urbano i industroziemne. Gleby na terenie cmentarza oraz sąsiedniej zabudowy są całkowicie przekształcone. Również na terenie przewidzianym pod poszerzenie cmentarza gleby są przekształcone (nasypy). Można założyć, że w granicach opracowania wszystkie gleby mają zmienione warunki fizyczne, chemiczne i biologiczne, o silnie zmienionym profilu.

5.1.7 Szata roślinna

Teren opracowania należy do terenów zurbanizowanych ubogich florystycznie. W granicach opracowania dominują zbiorowiska ruderalne i pojedyncze drzewa, jedynie na terenie starego (nieczynnego) cmentarza oraz przy rowie melioracyjnym występują większe ilości drzew związane z funkcją tych terenów. Nie zanotowano prawidłowo wykształconych siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie.

Na terenach zabudowanych i częściowo na cmentarzu występują pospolite rośliny odporne na uszkodzenia mechaniczne, takie jak babka większa, rumianek bezpromieniowy, życica trwała, sit chudy, wiechlina roczna czy rdest ptasi. Zieleń cmentarna wykształcona jest w formie drzew i krzewów. W ciągach przyulicznych i alei cmentarnych występuje starodrzew (na terenie cmentarza zamkniętego). Występują również nierodzące gatunki drzew i krzewów służące celom ozdobnym oraz pełniące rolę izolacyjną od sąsiednich parceli, zabudowy bądź ciągów pieszych.

5.1.8 Fauna

Na analizowanym obszarze fauna jest uboga, charakterystyczna dla terenów zurbanizowanych oraz rolniczych. **Nie ma znaczenia waloryzacyjnego i nie musi podlegać szczególnej ochronie.** Teren intensywnie zagospodarowany, pozostawiony pod ewentualną rozbudowę cmentarza i zabudowy mieszkalnej, otoczony ze wszystkich stron elementami infrastruktury technicznej oraz w części zabudową przez co posiada charakter zamkniętej enklawy z małą możliwością ekspansji fauny z terenów sąsiednich. Do obszarów zabudowanych bezpośrednio przylegają homogeniczne nieużytki lub znacząco przekształcone zadrzewienia nie mające istotnego znaczenia dla interesujących ze względu na swą rzadkość lub znaczenie biocenotyczne gatunków zwierząt. Udział ekosystemów naturalnych słabo przekształconych, mogących stwarzać dogodne warunki do rozwoju interesujących zespołów faunistycznych jest znikomy.

1) zgrupowanie fauny terenów upraw rolnych gruntów ornych z lokalnymi zadrzewieniami

– występuje na nieznacznym obszarze objętym opracowaniem. Zespół ten przenika się z zespołami faunistycznymi typowymi dla obszarów wiejskich zespołami typowymi dla terenów zabudowanych.

Do gatunków stwierdzanych w tej strefie należą m.in.: skowronek *Alauda arvensis*, przepiórka *Coturnix coturnix*, kuropatwa *Pedrix pedrix*, bażant *Phasianus colchicus*, zając *Lepus caesus*, ropucha szara *Bufo bufo*, nornik zwyczajny *Microtus arvalis*, mysz domowa *Mus musculus*, kret *Talpa europaea*.

2) zgrupowanie fauny terenów zurbanizowanych

- występuje na zabudowanych obszarach miejscowości – jest to zgrupowanie gatunków podobnych do strefy gruntów ornich, tyle, że bardziej zubożone pod względem bioróżnorodności występujących taksonów.

5.2 Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Na obszarze opracowania wyróżnia się następujące typy obszarów o różnym stopniu odporności ekologicznej na degradację:

- **nie odporne na degradację** – obejmują tereny zabudowane, a także tereny komunikacyjne, w tym parking, i infrastruktury technicznej;
- **o niskiej odporności** – obejmują tereny produkcji rolnej, cmentarzy i zieleni izolacyjnej;

Ze względu na zdolność do regeneracji wyróżnia się typy obszarów:

- **z utraconą zdolnością** – obejmują tereny zwartej zabudowy wsi oraz ciągów komunikacyjnych.
- **o małej zdolności** – obejmują tereny produkcji rolnej, cmentarzy i zieleni izolacyjnej.

5.3 Stan i zagrożenia środowiska przyrodniczego związane z istniejącym sposobem i stanem zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu

5.3.1 Zanieczyszczenie atmosfery

Wg publikowanych przez WIOŚ Opole danych za 2013 r. dotyczących monitoringu zanieczyszczeń powietrza teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest w strefie opolskiej, na obszarze której następujące zanieczyszczenia przekraczają wartości dopuszczalne: benzen, pył PM10, benzo(a)piren, pył PM2,5, pył PM10 oraz ozon.

Na potrzeby oceny bieżącej (rocznej) wykonano klasyfikację stref w oparciu o następujące założenia:

- klasa A - poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- klasa B - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową, lecz nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej powiększonej o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń wartości dopuszczalnych a także przyczyny ich występowania (dot. wyłącznie pyłu PM2,5);
- klasa C - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową lub wartość dopuszczalną/docelową powiększoną o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza POP;
- klasa D1 – poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego, nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- klasa D2 – poziom stężeń ozonu przekracza poziomu celu długoterminowego, należy dążyć do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020;

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych **w celu ochrony zdrowia**.

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy													
			SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	O ₃ ²⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ³⁾	PM _{2,5} ¹⁾
1	Strefa opolska	PL 1602	A	A	A	C	C	D2	C	A	A	A	A	C	C	C2

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych **w celu ochrony roślin**.

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy			
			SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾	O ₃ ²⁾
1	Strefa opolska	PL 1602	A	A	C	D2

¹⁾ wg poziomu docelowego; ²⁾ wg poziomu celu długoterminowego; ³⁾ wg poziomu dopuszczalnego

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są:

- źródła energetyczne, usługowe oraz rolnicze;
- niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny i koks);
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń - w wyniku spalania benzyn lub oleju napędowego powstają zanieczyszczenia takie jak w dwutlenek azotu, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne, pyły, dwutlenek siarki i związki ołowiu związane ze spalaniem etylin.

5.3.2 Gospodarka wodna i ściekowa

5.3.2.1 Stan czystości rzek

Przez teren opracowania przebiega rów melioracyjny odprowadzający wodę do rzeki Ścinawy Niemodlińskiej, która przepływa w odległości ok 500m na wschód od granicy terenu opracowania.

Zarówno dla w/w rowu jak i dla Ścinawy Niemodlińskiej nie jest aktualnie prowadzony monitoring stanu czystości wód. Dane z 2009r. dla rzeki Ścinawy Niemodlińskiej przedstawiają się następująco:

- wskaźnikiem decydującym o eutrofizacji na rzece w punkcie pomiarowo-kontrolnym Ścinawa Niemodlińska – Oldrzychowice (ok 20km) jest ogólny węgiel organiczny.

Wg klasyfikacji WIOŚ stanu ekologicznego i chemicznego rzek na 2009r. można stwierdzić iż, dla Ścinawy Niemodlińskiej:

- stan fizykochemiczny jest poniżej stanu dobrego,
- stan substancji szczególnie szkodliwych jest dobry,
- stan ekologiczny jest umiarkowany.

5.3.2.2 Wody podziemne

Badany obszar położony jest poza zasięgiem występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – najbliższej terenu opracowania jest GZWP nr 338.

W związku z brakiem punktu pomiarowego dot. jakości wód podziemnych, za miarodajne uznaje się wyniki badań uzyskanych w punkcie JCWPd 114 (PLGW 6220114) – zlokalizowanym w mieście Krapkowice (ponad 30km od Tułowic).

5.3.2.3 Gospodarka ściekowa

Wieś Tułowice objęta jest systemem kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Tułowicach. Jest to mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, o przepustowości projektowanej 1950 - 7771 m³/dobę. Obiekt przyjmuje ścieki z Tułowic, Goszczowic, Skarbiszowic, Ligoty Tułowickiej, Szydłowa, Tułowic Małych. Na stan 2009 r. (wg WIOŚ) do oczyszczalni dopływa 841,0 m³ ścieków na dobę, rocznie- 307 tys.m³/rok. Bezpośrednim odbiornikiem rzucanych ścieków jest rzeka Ścinawa Niemodlińska.

Teren objęty planem podłączony jest do sieci kanalizacyjnej jak i kanalizacji deszczowej.

5.3.3 Gospodarka odpadami

Na terenie opracowania ani w jego okolicy nie jest zlokalizowane wysypisko odpadów komunalnych. Odpady z terenu wsi Tułowice gromadzone są w pojemnikach i kontenerach na śmieci i wywożone przez specjalistyczną firmę komunalną poza teren gminy.

5.3.4 Hałas

Dopuszczalne poziomy hałasu reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1109). W rejonie opracowania dokumentu nie były przeprowadzane pomiary hałasu. Głównym źródłem hałasu na obszarze opracowania jest ruch samochodowy na drodze wojewódzkiej nr 405 (ul. Kościuszki) oraz na ulicy Szkolnej.

5.3.5 Promieniowanie niejonizujące

Na terenie objętym planem nie występują źródła promieniowania niejonizującego (elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia, stacje nadawczo– odbiorcze, stacje transformatorowe, itp.).

5.3.6 Wpływ na gleby

Na terenie planu i obszarze jego oddziaływania występują zróżnicowane warunki glebowe. Pod zabudową oraz terenami infrastruktury technicznej oraz w rejonie cmentarzy gleby są przekształcone i występują jako urbanoziemne oraz industrioziemne. Na terenach użytkowanych rolniczo występują gleby naturalne o niewielkim stopniu degradacji lecz w związku z bliską lokalizacją istniejących cmentarzy zasoby te nie zalicza się do zasobów cennych. Brak klas chronionych na terenie opracowania.

5.3.7 Wpływ na kopaliny

Na terenie objętym granicami planu nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

5.3.8 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenie planu nie występują obszary o podwyższonym ryzyku wystąpienia awarii z poważnymi skutkami dla środowiska i zdrowia ludzi.

5.3.9 Tereny zagrożenia powodzią.

Wg materiałów publikowanych na stronie internetowej RZGW Wrocław teren objęty planem nie znajduje się w obszarze zagrożenia powodziowego (Q1%).

5.4 Określenie, analiza oraz ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Obszar objęty zmianą mpzp ma charakter głównie antropogeniczny – w dużej mierze są to tereny istniejących cmentarzy, tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej, produkcji rolnej oraz infrastruktury technicznej pozbawione cennych elementów przyrodniczych – jest to ścisła zabudowa wsi Tułowice. Znaczny udział w szacie roślinnej mają zbiorowiska ruderalne i synantropijne. Cmentarzowi towarzyszy zieleń cmentarna – szczególnie na terenie cmentarza zamkniętego. W zbiorowiskach tych brak jest gatunków rzadkich i chronionych. Roślinność wysoka obszaru opracowania występuje głównie w formie zieleni parkowej cmentarnej, akcentującej aleje cmentarne.

Na obszarze objętym projektowanym dokumentem nie występują obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Analizując stan zagospodarowania obszaru opracowania można wyodrębnić następujące problemy dotyczące ochrony środowiska:

- dalsza koncentracja zanieczyszczeń w glebach i powietrzu atmosferycznym, w szczególności w pasie przyległym do dróg,
- pogorszenie stanu czystości wód podziemnych poziomu czwartorzędowego (w strefie przyległej do cmentarza),

Podsumowując, nie stwierdzono tu problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, szczególnie dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

5.5 Tendencja do zmian przy braku realizacji ustaleń planu

Przy założeniu pozostawienia obecnej struktury środowiska przyrodniczego obszaru zmiany planu funkcjonowanie środowiska nie ulegnie większym zmianom lub nieznacznie się pogorszy i na każdym z tych obszarów będzie przebiegać odmiennie.

Na terenach rolnych (występujących w bardzo ograniczonym zakresie) zlokalizowanych przy obszarach zabudowanych biocenozy będą miały charakter monokultur gruntów ornych ze zmieniającymi się sezonowo, w zależności od upraw, zespołami segetalnymi roślin i pospolitych dla agrosystemów gatunków zwierząt. Kierunki i intensywność degradacji środowiska będą zależne od intensywności nawożenia oraz stosowania środków ochrony roślin. Degradacja nastąpi w wyniku zastosowania dawek przekraczających próg odporności biocenoz. Na terenach zabudowanych w przypadku braku realizacji ustaleń planu prognozuje się rozwój flory i fauny ruderalnej, która będzie przenikać zbiorowiska segetalne oraz w mniejszym zakresie degradować zbiorowiska łąkowe.

Brak zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie zabezpieczenia miejsc grzebalnych może spowodować niezadowolone społeczne mieszkańców wsi, przywiązanych kulturowo do istniejącego cmentarza.

6 Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń planu

6.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami z opracowania ekofizjograficznego

Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne są zgodne z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

6.2 Zgodność z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, w szczególności ochrony przyrody

Ustalenia planu są zgodne z przepisami ochrony środowiska przyrodniczego, w szczególności z przepisami ustawy o ochronie przyrody. Na terenie planu występują obszary chronione lecz proponowane ustalenia nie zagrażają tym obiektom.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych.

Nie występują na obszarze objętym zmianą planu.

Obszar Chronionego Krajobrazu.

Obszar objęty zmianą planu (jak i cała gmina Tułowice) w całości zawarty jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”. Ustalenia planu dotyczą terenów zainwestowanych w centrum wsi Tułowice, przez co oddziaływanie na w/w obszar chroniony jest nieznaczny.

Użytki ekologiczne.

Nie występują na obszarze objętym zmianą planu.

Obszar Natura 2000.

Nie występują na obszarze objętym zmianą planu. Najbliższy taki obszar zlokalizowany jest w odległości ok 0,5km i są to SOO „Bory Niemodlińskie” Kod PLH160005.

Pomniki przyrody.

Nie występują na obszarze objętym zmianą planu.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Nie występują na obszarze objętym zmianą planu. Najbliższy taki zespół to „Lipno” i oddalony jest na ok 3,6km.

Korytarze ekologiczne o randze ponadregionalnej.

Nie występują na obszarze objętym zmianą planu. Najbliższej obszar opracowania zlokalizowany jest korytarz ekologiczny rangi ponadlokalnej dolina Ścinawy Niemodlińskiej – przebiegająca w niewielkiej odległości (0,2km) wzdłuż wschodniej granicy opracowania.

6.3 Zgodność ze stanowiskiem WROP

Zgodnie z wymogami sprecyzowanymi w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu niniejsza prognoza powinna zawierać ocenę zgodności ze stanowiskiem Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody w Opolu z dnia 1 października 2008 r., w sprawie ochrony krajobrazu w procesie lokalizacji farm wiatrowych na terenie województwa opolskiego.

Na obszarze opracowania nie planuje się obszarów farm wiatrowych.

6.4 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu

W opracowaniu uwzględniono uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne wynikające z programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych uwzględniających ochronę środowiska. W skali Unii Europejskiej wpisują się priorytety i cele VI Wspólnotowego Programu Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego.

Do najważniejszych wyzwań programu należą:

- możliwość zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju,
- przystosowanie do zmian klimatu
- ochrona różnorodności biologicznej

Jest to podstawowy dokument określający cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Założenia przyjęte w miejscowym planie nie będą naruszać ustaleń w/w programu.

Jednym z najważniejszych celów ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym jest zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk flory i fauny na terenie ostoi siedliskowych Natura 2000 oraz na terenach Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk.

Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej w tym tworzenie sieci obszarów chronionych NATURA 2000, ochrona i kształtowanie krajobrazu, rozwój parków narodowych i krajobrazowych jako wyraz dbałości o zachowanie dziedzictwa przyrody należą do celów zapisanych w Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015.

Z obecnego rozpoznania zasięgu przestrzennego siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk flory i fauny wynika, że ustalenia planu nie zmierzają do ich przekształcenia.

Istniejące oraz projektowane obszary Natura 2000 położone są poza granicami obszaru objętego opracowaniem. Ustalenia tego planu nie będą oddziaływać na istniejące i projektowane obszary Natura 2000. Miejscowy plan zgodny jest również z polityką ekologiczną Państwa, która zakłada ochronę zasobów naturalnych polegającą m. in. na ochronie przyrody, ochronie i zrównoważonym rozwoju lasów, ochronie powierzchni ziemi. Założenia planu nie naruszają również ustaleń Programu Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2007- 2010 z perspektywą do 2014r., który formułuje główny ogólny cel i potrzebę zachowania dobrego stanu środowiska jako podstawowego warunku równoważonego i harmo-

nijnego rozwoju. Przyjęte w miejscowym planie rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie wysokosprawnych i niskoemisyjnych urządzeń do celów grzewczych, poprawy klimatu akustycznego, gospodarki odpadami, ochrony przyrody przyczynią się do poprawy jakości środowiska.

Reasumując, cele i rozwiązania ochrony środowiska określone w projektowanym dokumencie, uwzględniają wymogi prawne ustanowione na szczeblu wspólnotowym i krajowym. Dzieje się tak ponieważ, normy wspólnotowe wprowadzone zostały do przepisów ustawowych oraz aktów wykonawczych do ustaw, a te dokonują w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektyw Wspólnot Europejskich dotyczących: ochrony środowiska, gospodarki odpadami oraz ochrony przyrody i bioróżnorodności. Cele i rozwiązania wynikające z tych przepisów zostały uwzględnione w projekcie zmiany planu miejscowego.

6.5 Skuteczność ochrony różnorodności biologicznej

Biocenotyczne zróżnicowanie analizowanego obszaru znalazło swój wyraz także w strukturze przestrzennej krajobrazu. Krajobraz analizowanego obszaru można podzielić na dwa główne typy strukturalne ekosystemów które go kształtują, charakteryzujące się odmiennym stopniem naturalności, a tym samym zróżnicowaną bioróżnorodnością. Są to:

- ekosystemy antropogeniczne zdegradowane,
- ekosystemy antropogeniczne zdewastowane.

Ekosystemy antropogeniczne zdegradowane

Do tego typu ekosystemów zalicza się głównie grunty rolne i tereny zieleni izolacyjnej oraz parkowej.

Ekosystemy antropogeniczne zdewastowane

Ten typ obejmuje na omawianym obszarze następujące ekosystemy:

- tereny przeznaczone pod zabudowę usługową, zagrodową oraz mieszkaniową jednorodzinną wraz z terenami istniejących cmentarzy (czynnego i zamkniętego);
- tereny komunikacyjne - drogi dojazdowe i wewnętrzne oraz miejsca postojowe w tym parkingi.

6.6 Ocena właściwych proporcji między terenami o różnych formach użytkowania przestrzeni

Ustalenia zmiany planu zachowują właściwe proporcje między terenami zabudowanymi i biologicznie czynnymi. Zasadniczo na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej założono niski wskaźnik intensywności zabudowy $0,20 \div 0,50$ przy powierzchni biologicznie czynnej ustalonej na min. 40%, na terenach produkcji rolnej przyjęto wskaźnik intensywności zabudowy $0,10 \div 0,40$ przy powierzchni biologicznie czynnej ustalonej na min. 60%, a na terenach przeznaczonych pod usługi (sakralne) wskaźnik intensywności zabudowy przyjęto na poziomie $0,20 \div 0,50$ przy powierzchni biologicznie czynnej min. 40%. Z kolei dla terenów cmentarza nie ustalono wskaźnika intensywności zabudowy w związku z brakiem nowych obiektów kubaturowych przewidzianych na tym terenie. Cały projekt zakłada powstanie nowych miejsc grzebalnych zlokalizowanych w sposób najbardziej korzystny w stosunku do istniejących cmentarzy, a także otaczającej zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą obsługującą w/w tereny cmentarne. Proporcje zatem terenów biologicznie czynnych do terenów zabudowanych ocenić należy jako korzystne.

7 Ocena określonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego warunków zagospodarowania terenu wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych

Ocenia się, że przyjęte dla poszczególnych terenów planu zapisy są prawidłowe. W związku z lokalizacją obszaru objętego opracowaniem w centrum wsi Tułowice oraz faktem iż większość terenów jest od dawna przekształcona i zainwestowana, ustalenia zmiany planu nie będą w znaczący sposób zagrażać środowisku lub innym zasobom przyrody. Pozostałe warunki ochrony środowiska przyrodniczego powinny zostać zrealizowane przez stosowanie przepisów szczególnych, w szczególności w zakresie ochrony wód

powierzchniowych i podziemnych, gospodarki odpadami, ograniczania hałasu i zanieczyszczenia atmosfery.

Tereny przewidziane pod zainwestowanie w granicach planu nie wymagają uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolne.

Również obostrzenia i zakazy ujęte w §6 projektu uchwały zmiany mpzp dot. zagospodarowania terenów cmentarza i terenów sąsiednich w świetle Ustawy z dnia 31 stycznia 1959r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych ocenia się jako prawidłowe i właściwe dla terenu objętego opracowaniem.

8 Ocena zagrożeń dla środowiska, w tym dla zdrowia ludzi związanych z prognozowanym sposobem i stanem zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu planu w obrębie obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na obszarze opracowania, po realizacji ustaleń planu, wystąpią typowe dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, produkcji rolnej, usługowej oraz terenów cmentarza zagrożenia dla środowiska przyrodniczego. Zagrożenia te nie stanowią niebezpieczeństwa dla zdrowia ludzi. Głównymi zagrożeniami środowiska są:

zanieczyszczania wód podziemnych i powierzchniowych wskutek:

- degradacja wód gruntowych i poziomu w rejonie cmentarza (możliwe zagrożenie związkami organicznymi z rozkładu zwłok),
- odprowadzania ścieków bytowych i bytowo-gospodarczych do wód powierzchniowych i do ziemi,
- nielegalnego składowania odpadów,

zanieczyszczenia atmosfery poprzez:

- emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych — w szczególności wzdłuż drogi wojewódzkiej,
- tzw. niską emisję zanieczyszczeń powietrza z lokalnych kotłowni,
- wtórne pylenie,

emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych, przy czym:

- hałas na terenie gminy nie stanowi większej uciążliwości, największy jest wzdłuż ważniejszych dróg;

emitowanie pól elektromagnetycznych, przy czym:

- zagrożenie promieniowaniem z linii elektroenergetycznych s/n i n/n jest nieznaczące.

Zagrożenia dla środowiska przyrodniczego nie będą odbiegać od zagrożeń występujących na terenach przyległych w pełni zurbanizowanych. W związku z powyższym ocenia się minimalne zagrożenie dla środowiska, w tym dla zdrowia ludzi na obszarze oddziaływania planu.

9 Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody

Realizacja ustaleń zmiany planu nie będzie degradować terenów chronionych Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie” gdyż nie przewiduje dysharmonizujących obiektów kubaturowych jak i niewłaściwego zagospodarowania terenu. Brak innych, istniejących form ochrony przyrody.

10 Ocena zmian w krajobrazie

Realizacja ustaleń zmiany planu może w niewielkim stopniu wpłynąć na krajobraz terenu objętego opracowaniem. Zaproponowany układ przestrzenny pozwoli na lokalizację nowych kwater na cmentarzu parafialnym oraz połączenie funkcjonalne cmentarza czynnego z zamkniętym o dużej wartości kulturowej dla mieszkańców Tułowic. Powstanie zespół cmentarzy w założeniu parkowym nie zmieniając charakteru wsi w tym rejonie. Powiększony zostanie od strony południowej teren zieleni izolacyjnej (w strefie sanitarnej od rozbudowanego cmentarza). Zieleni ta o charakterze ekranującym oddzieli cmentarz od istniejącego osiedla domów jednorodzinnych. Pozostałe tereny są zagospodarowane od dłuższego czasu i nie wpłyną zasadniczo na zmiany w krajobrazie.

Ustalenia zmiany planu wprowadzą ład przestrzenny, wykluczając możliwość realizacji form, które mogłyby doprowadzić do znaczącej ingerencji w krajobraz. Charakter tego terenu pozostanie niezmienny – ścisła zabudowa wsi z terenami usługowymi, mieszkaniowymi oraz cmentarzami z dużą ilością zieleni. Plan nie zakłada również przekształcenia bądź likwidacji istniejących form krajobrazu.

11 Ocena skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu w zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

11.1 Wprowadzenie gazów lub pyłów do atmosfery

Wprowadzane zanieczyszczenia gazowe i pyłowe będą głównie produktami spalania paliw w instalacjach centralnego ogrzewania. W związku z koniecznością realizacji ustaleń planu przewiduje się stosowanie niskoemisyjnych źródeł energii, opalanych gazem, olejem opałowym, z dopuszczeniem nowoczesnych wysokosprawnych źródeł opalanych paliwem stałym. Ograniczy to emisję zanieczyszczeń. Ze względu na ograniczoną powierzchnię i koncentrację zabudowy zagrożenie dla środowiska z tych źródeł będzie bardzo małe i nie powinno przekroczyć obowiązujących norm.

Głównymi składnikami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego pochodzących ze spalania paliw będą CO₂, H₂O, SO₂, NO_x, pyły zawieszone. Chwilowe uciążliwości związane z niską emisją do atmosfery mogą nastąpić przy warunkach pogodowych utrzymujących stagnację powietrza przy gruncie.

Zjawisko takie może występować głównie przy drodze wojewódzkiej nr 405, gdzie występuje największe zagęszczenie samochodów osobowych oraz gdzie natężenie ruchu jest większe. Na pozostałych obszarach nie przewiduje się wzrostu zanieczyszczeń gazów i pyłów.

11.2 Wytwarzanie odpadów

Przeznaczenie terenów na działalność usługową, produkcji rolnej i mieszkaniową jak również pod cmentarze wiąże się z powstawaniem odpadów, głównie komunalnych i innych, związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą – lecz nie nastąpi znaczny wzrost w stosunku do odpadów wytwarzanych aktualnie. Przy powiększeniu cmentarza i powstaniu nowych miejsc grzebalnych zakłada się zwiększenie odpadów komunalnych, z czego część odpadów będzie miała charakter biodegradowalny. Odpady te czasowo powinny być gromadzone w pojemnikach i wywożone na składowisko odpadów, zgodnie z obowiązującą w gminie gospodarką odpadami.

Prawidłowo prowadzona gospodarka odpadami nie powinna być przyczyną pogorszenia stanu wód i gruntu.

11.3 Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi

Na terenie planu będą powstawać typowe ścieki komunalne z zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej, produkcji rolnej i usługowej oraz ścieki deszczowe z dróg, utwardzonych placów i parkingów. Ustalenia planu precyzują sposoby postępowania ze ściekami deszczowymi z placów i dróg oraz ze ściekami sanitarnymi. Biorąc pod uwagę zaproponowane w planie zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach szczególnych, nie przewiduje się zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji projektu planu. Wieś w tym rejonie jest w pełni skanalizowana (kanalizacja sanitarna, deszczowa) przez co odprowadzenie ścieków do wód lub do ziemi może nastąpić jedynie w przypadku awarii bądź zdarzenia losowego.

11.4 Wykorzystywanie zasobów środowiska

Realizacja ustaleń zmiany planu będzie się odbywać bez wykorzystania gospodarczego lokalnych zasobów środowiska. Doprowadzenie wody nastąpi siecią wodociągową z wodociągu wiejskiego.

Najsilniejszej dewastacji podczas budowy na nowych terenach przeznaczonych do zainwestowania będą podlegać zasoby glebowe. Ich ochrona w procesie inwestycyjnym powinna następować w oparciu o odpowiednie przepisy prawa regulujące ochronę gleb (konieczność zdejmowania i odpowiedniego zagospodarowania nadkładu glebowego – warstwy próchnicznej).

11.5 Zanieczyszczenie gleb lub ziemi

Zanieczyszczenie gleb lub ziemi może nastąpić w wyniku przemieszania gruntu z materiałami budowlanymi podczas budowy, stosowania środków chemicznych zimowego utrzymania dróg, a także w wyniku emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych ze spalania paliw (ogrzewanie, komunikacja).

Skalę degradacji zasobów glebowych i geologicznych związanych z zanieczyszczeniami substancjami organicznymi ocenia się jako dużą na obszarze cmentarza, która zmniejsza się w 50m strefie przylegającej do cmentarza, na pozostałych obszarach objętych zmianą planu skalę degradacji zasobów glebowych i geologicznych ocenia się jako niską z wyjątkiem środków zimowego utrzymania dróg, które mogą powodować silne zasolenie gleb. W sytuacjach awaryjnych, silne ale lokalne zanieczyszczenie może również następować w wyniku niekontrolowanych wycieków paliw i olejów samochodowych.

Ponadto, w przeprowadzonej opinii dot. warunków hydrologicznych i przydatności gruntów dla lokalizacji cmentarza stwierdzono iż warunki gruntowo-wodne pozwalają na lokalizację cmentarza i planowane przedsięwzięcie nie wpłynie na zanieczyszczenie gleb lub ziemi pod warunkiem podniesienia terenu o przynajmniej 1,5m. Niska zawartość węgla wapnia CaCO_3 oraz dobra przepuszczalność gruntów rodzimych dodatkowo korzystnie wpływa na proponowaną lokalizację.

11.6 Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

Realizacja planowanej zabudowy/zagospodarowania nie przyczyni się do rażącego przekształcenia istniejącego ukształtowania terenu. Ogólnie zagrożenie przekształceniem rzeźby terenu ocenia się jako niewielkie.

11.7 Emisja hałasu

W stosunku do aktualnego zagospodarowania terenu realizacja ustaleń planu, może częściowo niekorzystnie zmienić klimat akustyczny. Głównym i istotnym źródłem hałasu na obszarze planu jest ruch samochodowy na drodze wojewódzkiej nr 405 (ewentualnie przy ul. Szkolnej), a wprowadzenie dodatkowo nowych miejsc grzebalnych oraz wydzielonego parkingu zwiększy wewnętrzny ruch kołowy szczególnie samochodów osobowych. Ważny jest fakt, że zapisy projektu mpzp zakładają utrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi.

11.8 Emitowanie pól elektromagnetycznych

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany planu nie będzie powodem szkodliwego oddziaływania promieniowania niejonizującego na środowisko.

11.9 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenie objętym planem nie występują obszary o podwyższonym ryzyku wystąpienia awarii z poważnymi skutkami dla środowiska i zdrowia ludzi.

11.10 Wpływ na gleby

Planowane zagospodarowanie na części terenu doprowadzi do przekształcenia naturalnych warunków glebowych, w tym dewastacji gleb. Jest ona nieunikniona w procesie urbanizacji. Przy przekształceniach gleb będą stosowane przepisy szczególne.

Na obszarach już zabudowanych nie przewiduje się dalszej istotnej dewastacji i degradacji warunków glebowych.

11.11 Wpływ na kopaliny

Na terenie objętym granicami planu nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

12 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice w rejonie cmentarzy zlokalizowanych we wsi Tułowice na obszary Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów oraz związki między nimi.

Na terenie planu nie występują obszary Natura 2000.

Również nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko, a wpływ realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska zawiera poniższa tabela.

Lp.	Element środowiska	Sposób oddziaływania.	Ocena skutków oddziaływania.
1	Różnorodność Biologiczna	Stopniowy zanik bioróżnorodności związany z większą intensywnością zabudowy przewidzianą na tym terenie. Wzrost na terenach zieleni cmentarnej (ZC; Zi).	Bezpośrednie, długoterminowe, neutralne.
2	Ludzie	Realizacja nowych miejsc grzebalnych na obszarze istotnym kulturowo dla mieszkańców wsi Tułowice. Wydzielone miejsca postojowe na parkingu przy cmentarzu w znaczny sposób ułatwią korzystanie z cmentarza	Bezpośrednie, długoterminowe. (pozytywne w zakresie nowych miejsc grzebalnych)
3	Zwierzęta	Na obszarze zainwestowanym brak jest większych terenów zieleni, potencjalnych żerowisk czy miejsc bytowania dla niektórych zwierząt. Przewiduje się zmianę gatunków zwierząt na synurbijne.	Bezpośrednie, długoterminowe, negatywne.
4	Rośliny	Tereny nieużytkowane będą etapowo zajmowane na rzecz powiększającego się terenu zurbanizowanego. Zwiększy się udział zieleni urządzonej w nowej części cmentarza oraz powiększy się udział zieleni izolacyjnej.	Bezpośrednie, długoterminowe.
5	Wody powierzchniowe i podziemne	Możliwe zanieczyszczenie wód gruntowych I poziomu w rejonie cmentarza. Na tym obszarze pierwszy poziom wód gruntowych nie ma charakteru użytkowego.	Bezpośrednie, Krótkoterminowe na etapie realizacji zagospodarowania i zabudowy,
6	Powietrze i klimat lokalny	Niewielkie zmiany klimatu lokalnego. Dla terenów normowanych ustala się dopuszczalne poziomy hałasu.	Bezpośrednie, długoterminowe,
7	Powierzchnia Ziemi	Nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod cmentarz, zmiana ukształtowania terenu pod nowe kwatery grzebalne (powierzchnie grzebalne, aleje).	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne.
8	Krajobraz	Nieznaczne zmiany w krajobrazie (powiększenie terenów zieleni).	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe.

13 Ocena skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na poszczególne elementy środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na podstawie przeprowadzonych powyżej analiz dla terenów objętych opracowaniem **nie przewiduje się obszarów objętych znaczącym negatywnym oddziaływaniem.**

Skutki realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu będą miały niewielkie znaczenie na całym obszarze objętym opracowaniem i będą związane głównie z powiększeniem powierzchni grzebalnej na istniejącym cmentarzu parafialnym oraz z uporządkowaniem zabudowy już zagospodarowanych terenów.

14 Ocena możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

Na obszarze objętym zmianą planu nie występują na obszary objęte znaczącym oddziaływaniem.

Za rozwiązania, które mogą ograniczyć negatywne dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi skutki realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego można zaliczyć:

- **w zakresie dewastacji terenów czynnych biologicznie** – wykonywanie nasadzeń drzewami i krzewami oraz stosowanie nasadzeń izolujących, stosowanie gatunków rodzimych;
- **w zakresie gospodarki ściekowej** – ścisła kontrola wykonania i funkcjonowania przyłączy kanalizacyjnych, elementów kanalizacji deszczowej;
- **w zakresie zanieczyszczeń wody I-ego poziomu wodonośnego** – ścisłe egzekwowanie poza granicami opracowania planu ograniczeń związanych z lokalizacją zabudowy mieszkalnej, zakładów produkujących artykuły żywności oraz zakazu lokalizacji studzien i urządzeń do czerpania wody do picia w odległości 50 m od granic cmentarza oraz egzekwowanie zakazu nowych ujęć wody służących jako źródło zaopatrzenia w odległości mniejszej niż 500 m od granic cmentarza;
- **w zakresie odpadów** – stosowanie sprawnego systemu ich gromadzenia w stałych zbiornikach i wywozu na składowisko odpadów komunalnych, prowadzenie gospodarki odpadami niebezpiecznymi zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi; segregacja odpadów zgodnie z systemem przyjętym w gminie Tułowice,
- **w zakresie zmian warunków mikroklimatycznych** – zastosowanie umiarkowanej koncentracji zabudowy, stosowanie nasadzeń (zieleń cmentarna i izolacyjna);
- **w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza** – dostosowanie emisji zanieczyszczeń do wartości określonych przepisami szczególnymi w procesach technologicznych i grzewczych.

15 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu

Do oceny skutków realizacji zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego proponuje się dokonanie oceny porealizacyjnej zgodności nowych form zagospodarowania z ustaleniami mpzp. Bieżąco należy również monitorować stan środowiska w zakresie:

- klimatu akustycznego – z częstotliwością i zgodnie z metodami stosowanymi w ramach państwowego monitoringu środowiska;
- jakości powietrza - z częstotliwością i zgodnie z metodami stosowanymi w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz w ramach monitoringu prowadzonego przez inne organy administracji publicznej oraz podmioty gospodarcze; analiza wyników kontroli podmiotów gospodarczych przeprowadzanych przez WIOŚ; kontrola domowych palenisk, zwłaszcza w sezonie grzewczym;
- kontrola coroczna zastosowanego systemu odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków sanitarnych i komunalnych; kontrola skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (segregacja odpadów);
- stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym ujmowanych w ujęciach wód (poza granicami opracowania) – z częstotliwością i metodyką badań uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz monitoringu prowadzonego przez inne organy administracji publicznej oraz podmioty gospodarcze.

Zakres monitoringu środowiska powinien wynikać z ocen oddziaływania na środowisko (dla inwestycji, które będą wymagać przeprowadzonej procedury), wymaganych pozwoleń oraz stosowania obowiązujących wymogów prawnych wynikających z przepisów szczególnych.

W przypadku wykonania nasadzeń kompensujących postuluje się przeprowadzenie w ciągu trzech lat oceny udatności wykonanych nasadzeń i ich ewentualne uzupełnienie.

Dla oceny skutków realizacji projektu planu proponuje się:

- dokonywać corocznej oceny zmian stanu środowiska przyrodniczego terenu planu z uwzględnieniem danych z państwowego monitoringu ochrony środowiska i danych podmiotów prywatnych,
- dokonywać oceny zmian zagospodarowania przestrzennego na podstawie inwentaryzacji terenowej, w czasookresach 4 lat - powtarzać inwentaryzację przyrodniczą, ze szczególnych uwzględnieniem stanu zasobów przyrody żywej, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu i zanieczyszczeń powietrza.

16 Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu

Obszar znajdujący się w granicach opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Tułowice w rejonie cmentarzy zlokalizowanych we wsi Tułowice nie jest położony w obszarze przygranicznym, w związku z tym jego ustalenia nie będą generowały transgranicznego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

17 Powiązania dokumentu projektowanego z innymi dokumentami

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Tułowice w rejonie cmentarzy zlokalizowanych we wsi Tułowice jest powiązany i uwzględnia ustalenia następujących dokumentów:

- 1) Plany miejscowe i zmiany planów na obszarze wsi Tułowice:
 - a) Uchwała Nr VI/32/111 – zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice we wsi Tułowice obejmującego teren przemysłu i składów w rejonie ul. Przemysłowej i Porcelitowej,
- 2) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice (uchwała Rady Gminy w Tułowicach nr XXXVII/244/14 z dnia 5 czerwca 2014r.),
- 3) Strategia Rozwoju Gminy Tułowice na lata 2014-2020,
- 4) Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Tułowice w latach 2007-2013r.,
- 5) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019,
- 6) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tułowice na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020.
- 7) Opracowanie ekofizjograficzne gminy Tułowice, Ecosystem Projekt, K.Badora
- 8) Projekt strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej z utworów trzeciorzędowych dla wodociągu wiejskiego w Tułowicach – pracownia badań i ekspertyz GEOSERWIS
- 9) Opinia geotechniczna do projektu rozbudowy cmentarza w Tułowicach, woj. Opolskie, nr działek 738 i 739 – GEO-VISION SOBKIEWICZ

Powyższe stanowią podstawowe dokumenty planistyczne i strategiczne gminy Tułowice. Dokumenty planistyczne zgodne są z ustaleniami studium. Dokumenty strategiczne opracowane po zatwierdzeniu planu miejscowego gminy uwzględniają jego ustalenia i korespondują z nimi.

W myśl z art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, 1238, z 2014 r. poz. 587, 850, 1101, 1133), w prognozie uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów, powiązanych z projektowanym dokumentem. Dlatego też rozpatrzono i uwzględniono informacje, uwagi i zapisy wynikające z prognoz opracowanych dla dokumentów obejmujących tereny sąsiednie – o skali i szczegółowości porównywalnej do niniejszej prognozy.

Przeanalizowano zgodność projektu zmiany planu z przyjętymi w obowiązującym planie ustaleniami dotyczącymi ochrony i kształtowania środowiska, uaktualniając część z tych ustaleń do obowiązujących dokumentów. Elementami planu, które bezpośrednio przyczynią się do poprawy i kształtowania środowiska będą zapisy związane z dopuszczalnymi poziomami hałasu i ustalenia dot. obszarów chronionych, wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych.

18 Ocena zgodności projektowanych dokumentów z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym

18.1 Cele na szczeblu wspólnotowym - polityka Unii Europejskiej

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z jej członkostwa w Unii Europejskiej. Główne dokumenty programowe UE wprowadzające koncepcję trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych:

- Agenda 21;
- Strategia Lizbońska;
- Szósty Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany „Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór”;
- Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE;
- „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”.

Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21

Jeden z najważniejszych programów międzynarodowych dotyczących zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Przewiduje on działania na poziomie globalnym, narodowym i lokalnym prowadzone w celu koordynacji wysiłków w rozwiązywaniu problemów światowej ekologii i polityki rozwoju. Program dotyczy wszystkich dziedzin życia w których człowiek oddziałuje na środowisko. Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka;
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast);
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom);
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych;
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi;
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi;
- powstrzymanie niszczenia lasów;
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich;
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania);
- przeciwdziałanie pustosynnieniu i suszy;
- edukacja ekologiczna.

Szósty Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany „Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór”

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Na najbardziej ogólnym poziomie zostały w nim określone następujące priorytetowe pola aktywności:

- zmiany klimatu;
- przyroda i różnorodność biologiczna;
- środowisko i zdrowie;
- zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami.

Analiza w/w zapisów dotyczących środowiska przyrodniczo-kulturowego pozwala stwierdzić, iż ustalenia projektu planu są zgodne z przesłaniami powyższego dokumentu:

- przeciwdziałanie zmianie klimatu

- wprowadzenie nakazu stosowania paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi i stosowanie wysokosprawnych urządzeń grzewczych,

- ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

- określenie minimalnego udziału powierzchni terenów biologicznie czynnych; wprowadzenie zieleni urządzonej i izolacyjnej,

- zdrowie i jakość życia

- wprowadzenie w planie nakazu stosowania paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz dopuszczalnych poziomów hałasu w dostosowaniu do przepisów szczególnych;
- ograniczenie użytkowania terenu w strefie 50m od granic terenu przewidzianego pod rozbudowę cmentarza,
- zrównoważone wykorzystanie i gospodarka zasobami naturalnymi i odpadami
- brak zasobów naturalnych w postaci surowców mineralnych na obszarze planu;
- prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami szczególnymi zakładając ich segregację i odzysk (kompostowanie odpadów biodegradowalnych).

Dyrektywy

Cele wynikające z dyrektyw Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska wynikają m.in. z następujących dyrektyw:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wprowadzająca procedury sporządzania i uchwalania m.in. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin;
- Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE regulująca politykę wodną Unii Europejskiej;
- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu oraz 2008/105/EWG w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej (tzw. córki Ramowej Dyrektywy Wodnej);
- Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (tzw. dyrektywa powodziowa);
- Dyrektywa 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza (tzw. dyrektywa pułapowa);
- Dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystsze go powietrza dla Europy (dyrektywa CAFE);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. dyrektywa ptasia);
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. dyrektywa siedliskowa);
- Dyrektywa 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odpadów;
- Dyrektywa Rady 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych;
- Dyrektywa Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów;
- Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu.

Najważniejsze dyrektywy Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska odnoszą się do:

- standardów imisji SO₂, NO_x, pyłów zawieszonych i dopuszczalnych emisji tych substancji przez instalacje przemysłowe, energetyczne oraz transport,
- zanieczyszczeń emitowanych przez silniki (samochodów, pociągów, samolotów),
- jakości wody pitnej,
- redukcji zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez nawozy i pestycydy,
- ochrony zasobów wodnych i ekosystemów zależnych od wody,
- oczyszczania i odprowadzania ścieków,
- instalacji do przerobu lub utylizacji odpadów,
- gospodarowania odpadami przemysłowymi,
- użytkowania i składowania odpadów niebezpiecznych i toksycznych,
- gospodarki odpadami opakowaniowymi,
- ograniczania różnych rodzajów hałasu,
- zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz zarządzania ryzykiem ekologicznym,
- ochrony przyrody, w tym powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, m. in. utworzenia europejskiej sieci obszarów Natura 2000.

18.2 Dokumenty krajowe.

Najważniejsze cele krajowe dotyczą takich dokumentów jak:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polski,
- "II Polityka Ekologiczna Państwa",
- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- Ustawa dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach,
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne,
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

"II Polityka Ekologiczna Państwa"

Podstawowym dokumentem programowym na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest uchwalona w 2001 roku "II Polityka Ekologiczna Państwa" ustalająca cele ekologiczne Polski do 2010 i 2025 roku. Głównym celem "II Polityki Ekologicznej Państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, przy założeniu, że skuteczna regulacja i reglamentacja korzystania ze środowiska nie dopuści do powstania zagrożeń dla jakości i trwałości zasobów przyrodniczych. Zakłada ona, że niepodważalnym kryterium obowiązującym na każdym - także lokalnym i regionalnym szczeblu - jej realizacji jest człowiek, jego zdrowie oraz komfort środowiska, w którym żyje i pracuje. Cele polityki ekologicznej określono w sferach racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i jakości środowiska.

Miejscowy plan nie narusza w/w celów zawartych w II Polityce Ekologicznej Państwa.

Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.

Dokumentem strategicznym wskazującym na główne wyzwania i najważniejsze priorytety polityki ekologicznej RP w najbliższych 4 latach i z perspektywą 4-letnią jest Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Główne cele to m.in.

- uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych;
- aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska;
- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody;
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Podstawową zasadą realizacji Polityki Ekologicznej Państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie.

W Polityce ... podkreśla się fakt, iż system planowania przestrzennego powinien w większym stopniu niż dotychczas odnosić się do lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uwzględniania obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, optymalizowania potrzeb transportowych, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i zachowania proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi i biologicznie czynnymi.

Zapisy projektu planu są zgodne z zapisami tego dokumentu w kwestiach ochrony przyrody i krajobrazu, poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. W dokumencie nie dopuszcza się na terenach mieszkaniowych lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

18.3 Dokumenty regionalne.

Dokumenty ustanowione na szczeblu wojewódzkim:

- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Opolskiego na lata 2012 – 2015,

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego (uchwała Nr XLVIII /505/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 września 2010 r., w sprawie uchwalenia zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego Nr 132 poz. 1509 z dnia 18 listopada 2010 r.)
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Opolskiego na lata 2012 – 2015

Na szczeblu województwa podstawowym dokumentem dotyczącym problematyki ochrony środowiska jest Program Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego. Dokument wymienia długoterminowe i krótkoterminowe cele w ramach polityki ochrony środowiska:

- Ochrona wód i gospodarka wodna
- Ochrona powierzchni ziemi przed odpadami
- Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami i środowiska człowieka przed hałasem.
- Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody.
- Ochrona powierzchni ziemi i środowiska glebowego.

W/w cele i założenia mają odniesienie w zapisach planu stawiające za cel ochronę walorów środowiska przed zanieczyszczeniami związanymi ze środowiskiem zurbanizowanym oraz utrzymanie części terenów biologicznie czynnych.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki przestrzennej na poziomie regionu. Głównym zadaniem planu jest określenie przestrzennych uwarunkowań rozwoju oraz kierunków i priorytetów kształtowania środowiska przyrodniczego, kulturowego i zurbanizowanego w dostosowaniu do strategicznych kierunków rozwoju społecznego i gospodarczego województwa zawartych w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego. Plan województwa uwzględnienia koncepcję przestrzennego zagospodarowania kraju.

Do najważniejszych kwestii związanych z ochroną przyrody w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego należą:

- Dostosowanie zagospodarowania przestrzennego województwa do naturalnych przyrodniczych predyspozycji, uwarunkowań i walorów.

- Poprawa stanu czystości wód i ograniczenie dopływu zanieczyszczeń wprowadzanych do wód i gruntu:

- projekt dokumentu zawiera ustalenia nakazujące odprowadzenie ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, a wód opadowych do kanalizacji deszczowej;

- Zachowanie i ochrona różnorodności biologicznej, pomnażanie dziedzictwa i walorów przyrodniczo-krajobrazowych:

- ustalenie w planie parametrów zabudowy oraz innych ustaleń związanych z nowymi inwestycjami uchronią krajobraz przed chaotyczną zabudową,

- realizacja ustaleń projektowanego dokumentu przyczyni się do rewitalizacji terenów zdegradowanych obejmujących część obszaru objętego planem;

- Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska:

- ustalenia planu nakazują prowadzenie uporządkowanej gospodarki odpadami, ściekami; przyczynią się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń (stosowanie wysokosprawnych systemów grzewczych);

- Poprawa stanu środowiska naturalnego i jakości życia mieszkańców:

- ten cel został spełniony w planie poprzez m.in. ochronę przed emisjami zanieczyszczeń, zakaz lokalizacji na terenach mieszkaniowych przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, prowadzenie uporządkowanej gospodarki odpadami i ściekami komunalnymi, bytowymi i opadowymi.

- Aktywizacja gospodarcza regionu oparta na istniejących predyspozycjach, zasobach i walorach przyrodniczo-krajobrazowych oraz ich rezerwach.

18.4 Analiza zgodności prognozy oddziaływania na środowisko z innymi dokumentami.

Projekt zmiany mpzp uwzględni cele i zadania zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, szczególnie w zakresie ochrony i kształtowania środowiska. Wyznaczonej wsi Tułowice funkcji ośrodka wspomagającego aglomerację opolską przypisane zostało m.in. kształtowanie atrakcyjności przestrzennej wsi o wysokim standardzie urbanistyczno-architektonicznym z możliwością przywrócenia statusu miejskiego w związku z posiadaniem pewnych cech miejskich, aktywizacji gospodarczej terenów przemysłowo-usługowych – w związku z funkcjonującymi zakładami przemysłowymi, rewitalizację terenów zdegradowanych oraz ochronę obszarów chronionych które obejmują gminę w 100%. Projekt dokumentu uwzględni w skali dostosowanej do przedmiotu planu wszystkie w/w założenia.

Podsumowując stwierdzić należy, że realizacja projektowanego dokumentu powinna przyczynić się do osiągnięcia w/w celów zawartych w dokumentach. Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych następować będzie poprzez realizację ustaleń projektowanego planu i poprzez normy prawne w nim wskazane (przepisy szczególne). Określone w projekcie mpzp zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz ustalenia szczegółowe na podstawie art.15 ust.2 pkt.3 ustawy z dnia 27 marca 2003r.o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, 951, 1445, z 2013 r. poz. 21, 405, 1238, 1446, z 2014 r. poz. 379, 768, 1133), oparte są na normach prawa krajowego zgodnych z prawem wspólnotowym oraz międzynarodowym.

19 Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognozę oddziaływania na środowisko wykonano w celu oceny skutków wpływu na środowisko ustaleń **zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Tułowice w rejonie cmentarzy zlokalizowanych we wsi Tułowice** w granicach określonych na załączniku graficznym do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu.

Analiza aktualnego stanu zagospodarowania, zgłoszone wnioski i zapisy ustaleń zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice były podstawą sporządzenia zmiany miejscowego planu zapewniającego rozbudowę istniejącego cmentarza o nowe kwatery grzebalne z minimalizacją negatywnego oddziaływania na sąsiednie tereny.

Obszar objęty planem zagospodarowania przestrzennego położony jest w centralnej części wsi Tułowice.

Teren zlokalizowany bliskim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 405 (przylega do wschodniej granicy planu). Od północy przylega do ul. Szkolnej. Z kolei od wschodu w odległości ok 0,5km przepływa rzeka Ścinawa Niemodlińska.

Teren położony jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie” tak jak cała gmina Tułowice.

Teren objęty realizacją planu nie znajduje się w zasięgu jakiegokolwiek z obszarów europejskiej ekologicznej sieci Natura 2000.

Obszar prognozy nie jest miejscem występowania rzadkich lub chronionych gatunków roślin, chronionych siedlisk przyrodniczych czy też innych nie chronionych lecz lokalnie cennych siedlisk roślinnych, nie jest to również teren występowania stanowisk lub siedlisk rzadkich gatunków fauny. Nie występują zasoby biologiczne stanowiące o różnorodności biologicznej. Dla występujących na tym terenie gruntów rolnych objętych planowanym zainwestowaniem nie jest wymagana zgoda ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na przekształcenie na cele nierolne. Istniejąca zieleń wysoka pełni rolę zieleni cmentarnej w założeniu parkowym, uzupełniona przez zieleń izolacyjną oddzielającą tereny istniejącego cmentarza od terenów zabudowy mieszkaniowej.

Obszar terenu objętego opracowaniem zlokalizowany jest na terenie nie zagrożonym zalaniem wodami powodziowymi Q1%.

Występowanie na obszarach planu zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi będą minimalizowane. Zagrożenia te nie będą stanowić niebezpieczeństwa dla zdrowia ludzi.

Głównymi zagrożeniami środowiska są:

- wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza;
- wytwarzanie odpadów;

- zanieczyszczenie I-go poziomu wodonośnego;
- wprowadzanie w sposób niekontrolowany ścieków do wód lub ziemi oraz zanieczyszczenie gleb;
- niekorzystne przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu;
- emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych;
- utrata powierzchni biologicznie czynnych przez ich zabudowę i dewastację.

Stwierdzono, że przy braku realizacji planu miejscowego oraz przy założeniu pozostawienia obecnej struktury środowiska przyrodniczego obszarów planu funkcjonowanie środowiska nie ulegnie większym zmianom lub nieznacznie się pogorszy. Nie dostrzeżono problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu – dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Podczas opracowywania mpzp zostały uwzględnione cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, m.in. uwzględniono wymogi ochrony środowiska, ochrony powietrza, gospodarowania odpadami, ochrony wód przed zanieczyszczeniem, ochrony zasobów przyrodniczych. W dalszej części prognozy określone zostały, przeanalizowane oraz ocenione przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszaru, a także na pozostałe komponenty środowiska. Ustalono, że realizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłynie na wystąpienie negatywnego oddziaływania ustaleń planu na obszary Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów oraz związki między nimi. Ustalenia planu nie naruszają również integralności OChK Bory Niemodlińskie.

Zagospodarowanie terenu objętego planem spowoduje dalszą degradację i dewastację nie charakteryzujących się dużymi walorami przyrodniczymi ekosystemów zurbanizowanych oraz wzrost presji gatunków ruderalnych i segetalnych.

Ustalenia planu nie powinny w znaczący sposób wpływać na stan środowiska przyrodniczego, w tym zdrowie i życie ludności.

Walory przyrodnicze z powodu długoletniego zindustrializowania terenu są zdegradowane.

Nieznacznie zwiększyć się może w obszarze objętym planem emisja zanieczyszczeń i hałasu komunikacyjnego szczególnie w okolicach dr. wojewódzkiej nr 405, ulicy Szkolnej a także parkingu przy cmentarzu.

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje oddziaływań o charakterze transgranicznym, ponieważ granice planu znajdują się w znacznej odległości od granicy państwa.

Ustalenia planu zgodne są z innymi dokumentami strategicznymi m.in. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice.

W prognozie... zostały przedstawione i przeanalizowane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji planu. Za rozwiązania, które mogą ograniczyć negatywne dla środowiska przyrodniczego skutki realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego można zaliczyć m.in. nasadzenia drzewami i krzewami wewnątrz działki budowlanej oraz stosowanie nasadzeń izolujących, sprawny system gromadzenia odpadów w stałych zbiornikach i wywozu na składowisko odpadów komunalnych, prowadzenie gospodarki odpadami niebezpiecznymi zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi, wprowadzenie umiarkowanej koncentracji zabudowy i nasadzeń (ograniczenie zmian mikroklimatu), dostosowanie emisji zanieczyszczeń do wartości określonych przepisami szczególnymi w procesach technologicznych i grzewczych, zastosowanie urządzeń uniemożliwiających szybki ruch pojazdów wewnątrz terenów zabudowanych (ograniczenie hałasu).

Dla oceny zmian zaproponowano na bieżąco monitorowanie stanu środowiska w odniesieniu do następujących zagadnień: klimatu akustycznego, jakości powietrza, odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków, stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych. Do oceny skutków realizacji ustaleń planu zaproponowano dokonanie corocznej oceny zmian stanu środowiska terenu objętego planem z uwzględnieniem danych z państwowego monitoringu ochrony środowiska i danych podmiotów prywatnych oraz oceny zmian zagospodarowania przestrzennego na podstawie inwentaryzacji terenowej, w czasookresach 4 lat, ze szczególnym uwzględnieniem stanu zasobów przyrody żywej, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu i zanieczyszczeń powietrza.

Niniejsza prognoza zawiera ocenę zgodności projektowanego dokumentu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym. Z oceny tej wynika, że realizacja ustaleń projektu dokumentu w zakresie odnoszącym się do przedmiotu planu, powinna przyczynić się do osiągnięcia ustanowionych celów ochrony środowiska. Ochrona środowiska realizowana będzie poprzez ustalenia planu i poprzez wskazanie lub odesłanie w projektowanym dokumencie do norm prawnych w nim wskazanych (przepisów szczególnych). Określone w projekcie mpzp zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz ustalenia szczegółowe na podstawie art.15 ust.2 pkt.3 ustawy z dnia 27 marca 2003r.o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, 951, 1445, z

2013 r. poz. 21, 405, 1238, 1446, z 2014 r. poz. 379, 768, 1133), oparte są na normach prawa krajowego zgodnych z prawem wspólnotowym oraz międzynarodowym. Projekt zmiany mpzp uwzględnia uwarunkowania przyrodnicze oraz aktualne przeznaczenie i zagospodarowanie terenów określone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice”.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE:

- Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego, 1997, Pracownia Atlasu Dolnego Śląska i Śląska Opolskiego, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, ss. 117.
- Dyrzc A., Grabiński W., Stawarczyk T., Witkowski J. 1991. Ptaki Śląska. Monografia faunistyczna, Wrocław.
- <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
- Kleczkowski A.S. red., 1990, Mapa obszarów GZWP w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500000 z objaśnieniami, Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH, Kraków.
- Klimat Województwa Opolskiego, 1986, IMiGW Katowice.
- Kłapciński J., 1984, Budowa geologiczna regionu opolskiego, Materiały i Studia Opolskie R. XXVI, z. 52/53
- Kondracki J., 1998, Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa.
- Koźma J. [red.], 2004. Mapa Geośrodowiskowa Polski 1:50000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
- Mapa geologiczna zakryta 1: 50000, arkusz Tułowice, PIG, Warszawa, z objaśnieniami.
- Mapa hydrogeologiczna 1:200000 arkusz Gliwice.
- Mapa satelitarna województwa opolskiego.
- Opracowanie ekofizjograficzne gminy Tułowice, Ecosystem Projekt, K.K. Badora
- Plan zagospodarowania województwa Opolskiego, 2010.
- Prognozy oddziaływania na środowisko do ustaleń zmiany mpzp gminy Tułowice we wsi Tułowice obejmującego teren przemysłu i składów w rejonie ul. Przemysłowej i Porcelitowej.
- Strategia Rozwoju Gminy Tułowice na lata 2014-2020,
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Tułowice w latach 2007-2013r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tułowice na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020
- Raport WIOŚ „Stan środowiska w województwie opolskim w 2013 roku” - strona internetowa www.opole.pios.gov.pl
- Serwis informacyjny Urzędu Gminy Tułowice www.tulowice.pl
- Strona internetowa www.gios.gov.pl.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tułowice, 2014r,

ZAŁĄCZNIKI:

- Załącznik nr 1 – Orientacja na tle regionu i obszarów chronionych
- Załącznik nr 2 – Prognoza Oddziaływania na Środowisko – stan istniejący
- Załącznik nr 3 – Prognoza Oddziaływania na Środowisko – stan projektowany
- Załącznik nr 4 – Dokumentacja fotograficzna
- Załącznik nr 5 – Pisma dot. zakresu prognozy